

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 4 po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.

Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 centów, pocztą 7 centów. — Biuro Redakcyi i Administracyi ulica Wałowa nr. 29. — Listy należy frankować. — Reklamacye otwarte wolne od opłaty.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł., półrocznie 8 zł., kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct. W miejscu rocznie 12 zł., półrocznie 6 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.

Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej” otrzymują cało- i półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca lub od 1 lipca do końca grudnia, ewentualnie zaś i miesięczni za dopłatą, pierwszy 75 ct. drugiego 30 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 centów kilkorazowe po 6 centów od miejsca 1 wiersza.

Inseraty przyjmują w Austrii i Niemczech wszystkie agencye anonsów; we Francji w Paryżu wyłącznie agencya p. Adama, 4, Rue Clément 4.

CZĘŚĆ URZĘDOWA

Jego ces. i król. Apostolska Mość rażył Najwyższem postanowieniem z dnia 13 lutego b. r. mianować najlaskawiej dziekana i proboszcza z Zimnejwody Józefa Siekanowicza kanonikiem honorowym lwowskiej kapituły metropolitalnej obrządku łacińskiego.

Conrad-Eybesfeld w. r.

Obwieszczenie.

Ponieważ od jakiegoś czasu zdarza się co raz częściej, że tak z kraju jak z zagranicy składane bywają bezpośrednio Najwyższemu Dworowi utwory literackie lub artystyczne, przeto przypomina się obwieszczenie, że przed wysłaniem takich utworów należy przedłożyć e. k. urzędowi Najwyższego Podkomorzego w Wiedniu za pośrednictwem władz krajowych (za granicą zaś właściwych e. i k. poselstw i konsulatów) pisemną prośbę o pozwolenie na złożenie dotychczas określonego przedmiotu, gdyż w razie przeciwnym podobne bezpośrednio nadsyłki nie będą uwzględnione.

W Wiedniu, dnia 13 stycznia 1881.
Z e. k. urzędu Najwyższego Podkomorzego.
Obwieszczenie to w skutek reskryptu Jego Eks. p. Ministra spraw wewnętrznych podaje się do powszechnej wiadomości.

Z Prezydium e. k. Namiestnictwa.
Lwów, 17 lutego 1881.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, 21 lutego.

Niemieckie mowy tronowe stanowiły zazwyczaj niewdzięczny albo nawet obojętny temat dla prasy. Zwykle jest krótką parafrazą a najczęściej zarzucano im, że nawet pod względem stylistycznym nie wnoszą się po nad poziom oschłego referatowego wyliczenia wszystkich zadań i prac, które oczekują parlament w najbliższej sessyi.

Tym razem jednak zaszedł uwagi godny wyjątek, bo prasa europejska, chociaż wcale nie brakuje jej niemal codziennie ciekawego materiału z Anglii lub innych państw, zajęła się żywo ostatnią mową tronową cesarza Wilhelma i podniosła bardzo wysoko jej znaczenie. Ani uspokajającej wzmianki o sprawie greckiej, ani krótkiego ustępu o dobrym stosunku z Rosyją nie nazwano, jak się w takich razach dzieje, konwencyonalnym frazesem politycznym, lecz oświadczeniem nadzwyczajnej wagi, pełnem najlepszych szans na przyszłość. Tak spragnione pokoju są wszystkie kraje, że co dawniej mało zajmowało, to dziś nabiera nadzwyczajnego znaczenia; tak blizką jest już ta fatalna zawsze dla spornych spraw na półwyspie bałkańskim pora wiosenna, że opinia publiczna chwytła gorączkowo każdy promyk nadziei, każde poruszenie.

Czy nie zadaleko poszła prasa europejska w interpretacyi niemieckiej mowy tronowej? Jeżeli głosy jej rażą dziś przesadą, np. w sprawie doniosłości ustępu o sprawie greckiej, to jest to tylko owoc pesymizmu, z jakim dotąd sprawę tę traktowała. Zapowiadano wojnę tak długo i tak stanowczo, wykazywano bezskuteczność wszelkich zabiegów dyplomatycznych tak konsekwentnie, że kto chce dziś uspokoić opinię, musi powołać się na coś nadzwyczajnego. Fakt, że Niemcy żywo zajęły się sprawą grecko-turecką, że mianowicie ks. Bismarck wziął ten węzeł w swoje ręce i rozwiązanie uważa za najważniejszy w tej chwili cel swojej polityki zagranicznej, byłby czemś nadzwyczajnym, wystarczającym niezawodnie do rozprószenia wszelkiej obawy nawet w chwili, gdyby armia grecka tylko na odległość strzału była oddaloną od armii tureckiej. Ale z mowy tronowej bynajmniej nie wynika, żeby ks. Bismarck rzeczywi-

ście tak się zajął sprawą grecko-turecką. Nie zapomina on o niej, nie odmawia usług, które wyświadczyć może intencjom pokojowym bez ujemny dla neutralnej pozycyi Niemiec, ale niezem dotąd nie okazał tego, że w danym razie całą wagą swojego wpływu i siły politycznej przyczyni się do przychylenia szali na stronę pokoju. I to już jednak wiele znaczy, co ks. Bismarck dotąd uczynił, ale że mógłby uczynić nieskończenie więcej, to nie ulega wątpliwości.

Wysnuł z niemieckiej mowy tronowej wniosek, że wzmianka o Rosyji jest zapowiedzią wznowienia przymierza trójcesarskiego, stanowi mało co więcej nad frazes utarty i tak często w ostatnich czasach powtarzany. Właściwie wznowienie przymierza trójcesarskiego w takiej formie, w jakiej związane je w Berlinie w r. 1872, jest dziś niemożliwym. Wtedy bowiem sprawa wschodnia była jeszcze nietknięta i każde mocarstwo mogło zobowiązać się do prowadzenia ewentualnej akcyi tylko w porozumieniu z obu sprzymierzeńcami, nie wzbudzając tem z góry żadnej nieufności. Dziś, po traktacie sansteffańskim i berlińskim, w których tak dosadnie zaznaczyła się wielka różnica nawet sprzeczność między dążnościami rossyjskimi na półwyspie bałkańskim a interesami pokoju i mocarstw zachodnich, szczególnie Austro-Węgier, Rosyja ponawiając dosłownie swoje oświadczenie z r. 1872, nie zdołałaby obudzić zupełnego zaufania, a z drugiej strony sama nie mogłaby przyjąć z ufnością oświadczenia Austrii i Niemiec w formie przyjętej w r. 1872. Jedna i druga strona musiałaby dziś dodać niejeden poprawkę i niejeden zastrzeżenie. W najlepszym razie można zbliżenie się Rosyji do obecnego przymierza dwucarskiego tak tłómaczyć, że zrażona doznaniem zawodami i zagrożona w razie śmiałego fortywania

panslawistycznych mrzonek oporem dwóch najpotężniejszych mocarstw, Rosyja skłania się do pozostawienia status quo z nieoznaczonym terminem i w nadziei, że z czasem różnica dążeń i interesów zatrze się znacznie a stosunki wytworzą powoli podstawę, na której pokojowo da się dokonać dzieła przerwane w r. 1878. Dla przyszłości i pokoju Europy już i taka zmiana sytuacji byłaby wielkiem dobrodziejstwem.

Sprawy krajowe.

(Melioracye).

I.

(§) Pan radca Orlecki, znany z tak chętnego i znakomitego udziału swojego w rozmaitych obradach i ankietach, pracujących nad obmyśleniem najtrafniejszego sposobu rozwiązania piekających kwestyj krajowych, wystąpił obecnie z rozprawą troskliwie wystudowaną i starannie opracowaną a co najważniejsza zastosowaną w sposób praktyczny do obecnego stanu sprawy melioracyi gruntowych. Rozprawa ta wyszła w Krakowie p. t.: *Sprawa owładnięcia i użycia wód lądowych, jej wpływ na przemysł rolniczy.*

Z pobudek, które skłoniły autora do podjęcia tej sprawy, a które zarazem objaśniają jej wartość nie tylko teoretyczną, lecz także praktyczną, tak się tłómaczy p. Orlecki w swoim liście do redakcyi: „W chwili, gdy e. k. rząd przez usta ministra skarbu zainaugurował nową erę dla systemu skarbowości w Austrii zapowiedzią reform na polu gospodarstwa krajowego w celu podźwignienia stosunków ekonomicznych i ugruntowania dobrobytu opodatkowanych, sprawa owładnięcia wód lądowych, regulacyi rzek, osuszenia bagnistych przestrzeni, ochrona gruntów nadbrzeżnych, rolnicze ich ulepszenie za pomocą odwodnienia i nawodnienia stają w pierwszym rzędzie. Należałoby je rychło i odpowiednimi środkami rozwiązać, inaczej bowiem ani myśleć o podniesieniu w kraju rolnictwa i przemysłu. Jestto aksjomat ekonomiczny, powszechnie uznany, nie wymagający już żadnego nowego dowodu, lecz tylko objaśnienia, szczegółowego rozwinięcia i skierowania na drogę praktycznego wyko-

OSTATNIE LATA SYROKOMLI

WSPOMNIENIA

JULIANA HORAINA

(Ciąg dalszy.)

Nie wiem, czy był u nas kiedy drugi poeta, któregoby tak powszechnie kołchano, jak Syrokomlę. Mickiewicz w początkach swojego poetycznego zawodu miał zwyciężycieli przeciwników, na Odyńcu niedawno dopiero się poznano — Syrokomlę, szczęśliwszy od nich, od samego początku zagnął na sercach rodaków i te serca od razu pozyskał. Z pomiędzy wielu przykładów, jak go ceniono na Litwie, przytoczę tylko jeden, którego sam byłem świadkiem i brałem w nim nieposledni udział.

Rodzina obywatelska, o której wzywa u poety tylko co wspominałem, wiedząc o moich przyjaznych stosunkach z Syrokomlą, prosiła mnie, abym go przywiózł do ich domu na wieś. Gdyby poeta był kawalerem, mógłbym się z tego wymówić; gdyż goręcej od innych prosiła mnie o to córka domu, młodzianka wówczas panna Ludwika; ale z poetą żonatym — inna rzecz.

Pojechałem więc umyślnie do Wilna, aby wracając ztamtąd namówić, a choćby i gwałtem przywieźć Syrokomlę. Przestrzeń dwudziesto-milowa dzieliła Borejkowszczyznę od Serwacza, rezydencyjonalnego majątku wspomnianej rodziny. Pomimo to udało mi się; namówiłem poetę, zabrałem go i przywiózłem. Było to w sobotę. Zawiadomiono za-

raz o przybyciu poety całe sąsiedztwo, cały powiat wilejski. Nazajutrz około południa już się zebrało kilkadziesiąt osób, a do obiadu zasiadło ze sto. Po wystawnym obiedzie, kiedy podano szampana, powstała zaledwie szesnastoletnia wówczas panna Ludwika, i trzymając kielich w ręku, wygłosiła następujący toast

Witaj nam witaj przed naszym progiem,
Wieszcy skowronku litewskiej ziemi:
My po staremu witamy z Bogiem
Sercem otwartem, słowy szczerem.

Znijdź tu jak słonko pod naszą strzechę,
Niech się jak światło w koło rozleją
Twa tony, rajska niesąc pociechę
Dzwoniące miłością, wiarą, nadzieją

Tyś tak polubił wiejskie ustronie,
Nasze kurhany, chaty, mogiły;
Niech Ci tu serce łżej bije w łonie,
Niech Bóg do pieśni nowej da siły.

Niechaj Cię zawsze braci życzliwych
Jako w tej chwili grono otacza,
Niech zawsze nuta piosnek Twych tkliwych
Gra cudnym dźwiękiem w sercu słuchacza.

Niech Ci Bóg szczęście da na tej ziemi,
Byś ujrział Litwy naszej swobodę:
Przeżył wiek długi z ludźmi dobrymi
I Twoich zasług odniósł nagrodę.

Nie wątpmy o tem, że Bóg wysłucha,
Boś Ty zasłużył Twą pieśnią świętą,
Żeby modlitwa co z głębi ducha
Szlemy za Ciebie — była przyjętą!

Bo na Twojej pieśni nie cięży plama,
Boś jej nie skalał pochlebstwem podłem
Bo idąc w ślady wieczerz Adama,
Miłosć dla Litwy pierwszem Ci godłem.

Boś Ty pokochał Twych ziomków-braci,
Boś dla nich z cierni nosił korony...
Bóg Ci to kiedy w Niebie zapłaci,
A teraz w łutnie wiał takie tony.

Że czy to zabrzni pieśnią uroczą,
Czy rzewne hymny wznosi do Boga,
Czy dźwięczy grajka nutą ochoczą,
Zawsze nam miła — zawsze nam droga!

Zatem lirniku nasz ukochany,
Nie pogardź wiejskiej drużyny kołem,
Przyjmij chleb bratnią dłonią podany,
Spełnij czarę wina za naszym stołem,

My do kielichów także, panowie,
Nie chcemy w sercach tłumić radości,
Niech każdy duszkiem wychyli zdrowie,
Naszego gościa nad gości!

Syrokomla tak niespodzianie zaskoczony był tym toastem, a tak rozrzuwiony przyjęciem, że na razie, nie mogąc się zdobyć na rymy, ze łzami w oczach podziękował prozą. Po takim toaście pospieszyłem się odwieźć poetę do Borejkowszczyzny. Ale na próżno się pospieszyłem. Po kilku miesiącach panna Ludwika przedklamała przedemną z wielkiem uczuciem ustęp innego wieszca litewskiego:

Przestań płakać, przestań szlochać,
Idźmy każdy w swoją drogę,
Ja cię wiecznie będę... wspominać
Ale twoją być nie mogę!

W kilka miesięcy potem wyszła za mąż. Byłem na weselu. Wychyliłem więc czarę goręcej aż do dna. Tęgoż roku wyjechałem za granicę. Poeciśmy się tam nieco, ale nie zupełnie, chociaż to piszę po dwudziestu czterech latach szczęśliwego pożycia, chociaż pani Ludwika ma obecnie pół tuzina synów, o czem mi doniosła przed rokiem do Kalifornii. Miałab co donieść?

Tu znowu zaszła dwuletnia przerwa w moich stosunkach z poetą. Kiedym go ujrział w roku 1859, znacznie był zmieniony i podstarzały, chociaż liczył nie więcej nad lat 36. W tym jakoś czasie Syrokomla zrobił pierwszą wycieczkę za granicę Litwy do Warszawy, a wkrótce potem do Poznania. Jedynym bodaj śladem jego bytności w Wielkopolsce pozostał przesłany toast, który wygłosił przy obiedzie danym na cześć jego. W ogłoszeniu tego toasty uprzedziło mnie niedawno jedno z tutejszych czasopism. Z tej ostatniej wycieczki powrócił jeszcze bardziej znudzony, zwaładły na zdrowiu. Wówczas już znać było, że nie długo żyć będzie. A pracował ciągle, bezustannie, i natchnienie mu dopisywało! Niby lampa Wallenroda, która gasnąć, roztaczała jeszcze większe światło!

Tu wypadki prędko następowały po sobie. Syrokomla z bliższą swoją rodziną przeniósł się do Wilna i zamieszkał w domu Szuleca przy Niemieckiej ulicy, bardzo ruchliwej i gwarnej. Co sroda zbierano się u niego. Zaszedłem i ja parę razy na te środowe wieczory; znalazłem tam zaledwie kilka osób i to z bliższych znajomych i przyjaciół. Tryumfów mu wszakże nie brakło, gdyż w tym czasie odegrano na scenie parę jego sztuk teatralnych, niezbyt udatnych, lecz przyjętych przez wileńską publiczność z uniesie-

nia. Jeżeli w tej mierze jest jeszcze jaka wątpliwość, to chyba tylko ta, w jakim porządku i systemie wziąć się należy do pojętych działań pracy melioracyjnej. Odpowiedź na to pytanie zawiera rozprawa p. dr Orlekiego zaraz we wstępie: „Sprawa ulepszenia gruntów — mówi autor — przez osuszenie i nawodnienie związana jest ściśle ze sprawą owładnięcia i użycia wód lądowych; tamta odnosi się do tej jak część do całości. Uporządkowanie biegu wód na szerokie rozmiary powinno poprzedzić roboty podejmowane w celu ulepszenia gruntów przez odwodnienie i nawodnienie, a przynajmniej iść ręką w rękę.“

Tutaj wydaje się nam pewne zastrzeżenie niezbędnym. Umiejętne traktowanie przedmiotu i przykłady zagranicy, mianowicie Anglii, Francji i Belgii niezawodnie przemawiają za zdaniem autora, ale nasze stosunki nie pozwalają stawiać kwestyi tak zasadniczo, nie pozwalają mianowicie koncentrować wszystkich usiłowań około owładnięcia wód tak, by ono w skutek tego wysunięte zostało na pierwszy plan, a inne melioracje miałyby być dopiero konsekwencją ekonomiczno-techniczną tego pierwszego głównego zadania. Dlaczegoż Galicya stanowić ma wyjątek, dlaczegoż niema traktować rzeczy tej systematycznie, skoro za tem przemawiają i powody umiędzynarodowienia? Odpowiemy krótko także przykładem praktycznym. Galicya jest w porównaniu z krajami, które autor na wzór przytacza, tem, czem skromny, na małym gruncie i bez zapasowych funduszy gospodarujący rolnik wobec magnata z księżąciami obszarami gruntów i otwartą na zawołanie kasą. Magnat może, a ze stanowiska ekonomicznego rzecz biorąc, nawet musi przeprowadzić wszystkie pomysły i przedsięwzięcia gospodarza na wielką skalę, jeżeli chce wyciągnąć jak największą korzyść z kapitału i pracy poświęconej na te cele. Skromny gospodarz natomiast przestać musi często na częściowym tylko ulepszeniu, na zadaniu najpilniejszej dziury, na dorywczym zaspokojeniu najpilniejszych potrzeb, bo jeżeli pożyczonymi funduszami zacznie dzieło na wielkie rozmiary, zamiast podnieść się wyżej często wpadnie w sytuację jeszcze przykrejszą. Zatem *et haec facienda*, jeżeliby się znalazły środki potrzebne a przystępne, *et illa non omittenda*, jeżeli od razu wszystkich uczynić nie można, a częściowe korzyści łatwo dają się osiągnąć. Ze korzyści takie są możliwe, że mianowicie te rozdrobnione melioracje na małych przestrzeniach, których tyle dokonano w ostatnich czasach, stanowią już dziś postęp znaczny, to wykazała przed rokiem publikacja krajowego biura statystycznego (prof. dr. T. Piłata), z której w swoim czasie zaldaliśmy sprawę, a która także p. radcy dr. Orlekiemu dostarczyła materiału do jednego rozdziału.

Przystępując do treściwego *resumé* z dzieła p. radcy Orlekiego zaznaczamy najpierw, że pierwsze rozdziały przedstawiające sposób i stan dokonanych za granicą melioracji, oraz ustawodawstwo wodne zagraniczne i austriackie w krytycznym zestawieniu stanowią bardzo cenny, pouczający materiał dla każdego, kto sprawę tę bliżej poznać lub dalej rozwijać pragnie. Jestto studjum pracowite, dokładne, wyczerpujące i jasno przedstawione.

Mówiąc o ustawie wodnej, która w Ga-

licy obowiązuje od lat pięciu, autor nie ukrywa tego, że nie wydała ona spodziewanych owoców, co tem tłumaczy, że nie korzystano dotąd z prerogatyw przyznanych przedsiębiorcom robót melioracyjnych. Dokładna znajomość tej ustawy nie stała się jeszcze powszechną w szerszych kołach stron interesowanych a brak osobnych organów do przeprowadzenia spraw wodnych utrudnia i opóźnia wykonanie ustawy. Co najgłośniejsza, mówi dalej autor, nie postarano się jeszcze o organizację kredytu melioracyjnego, brak zatem funduszy nie pozwala właścicielom gruntów podejmować takich robót melioracyjnych, wymagających znacznego nakładu. Ztąd pochodzi, że podejmowane dotąd roboty melioracyjne rolnicze mają charakter ściśle lokalny, ograniczają się do jednej majątności i wykonywane bywają o tyle tylko, o ile to jest możliwym, bez nabycia praw na cudzych gruntach i bez zawiązywania spółek wodnych.

Zawody, jakich tu i owdzie doznali gospodarze więcej przy podjęciu robót około sztucznego nawodnienia łąk, odstraszyły zdaniem autora wielu od czynienia nakładów na roboty melioracyjne tego rodzaju. Autor mniema nawet, że brak ufności w skuteczność tych robót melioracyjnych i względem trudności utrzymywania urządzeń w dobrym stanie z powodu niedostatecznego sprawowania policyi polowej przez gminy wpływał na to, że Sejm wyłączał roboty podejmowane około nawodnienia łąk z kategorii tych robót melioracyjnych, dla których wyjednać pragnie w drodze ustawodawstwa państwowego postanowienia potrzebne do ułatwienia taniego kredytu. Następnie daje autor do zrozumienia, że i przyczyna niepowodzeń tych kwic może w nieodpowiednim planie irygacji, co w Czechach wykazał inżynier kultury Bolesław Trojan, którego opinię autor przytacza. Według tej opinii już wstępne roboty około niwelacji łąki, która ma być nawodniona, wymagają wielkiej dokładności. Błędy popełnione przy niwelowaniu odbijają się potem na planie nawodnienia. Dalej wiele zależy od wyboru systemu, według którego na danej przestrzeni przeprowadzić należy nawodnienie. Sposób nawodnienia powinien być zastosowany do danych warunków, to jest do ilości i jakości rozporządzalnej wody, do gatunku gleby, do pochyłości powierzchni w miarę większych lub mniejszych, więcej lub mniej różnych spadków, a gdzie można zastosowaniem więcej prostego i tańszego systemu osiągnąć jednostajne i dostateczne nawodnienie całej przestrzeni. Zapewniając zarazem łatwy i szybki odpływ wody, unikać należy sztucznych i drogich sposobów nawodnienia. Nieogłędne naśladowanie importowanego z Anglii systemu Petersona, który naszym stosunkom klimatycznym wcale nie odpowiada, było przyczyną wielu przykrych zawodów. Okazało się, że przy tym systemie osuszenie nie jest dokładnem, zaś nawodnienie za pomocą wody gruntowej, doprowadzonej na powierzchnię drenami prostopadkami wychodzącymi z rur odwadniających dla roślinności szkodliwe; roboty według tego systemu kosztują dużo, nie są trwałe a skutek nie dopisuje. Nierozważnym i nieumiejętnym zastosowaniem hanowerskiego systemu sztucznego urządzenia nawodnień w składy nawet na łąkach z formacją terenu, nadającą się do zastosowania naturalnych

sposobów nawodnienia, nie mało także przyczyniono się do dyskredytowania przedsięwzięcia melioracji łąk za pomocą nawodnienia. Przy układaniu planów robót według tego systemu postępują często inżynierowie bez względu na rzeczywistą formację terenu, jakby ta powinna stosować się do planu a nie plan do terenu łąki, która ma być nawodniona. To też przy wykonaniu takiego planu potrzeba przerznąć i przerabiać całą powierzchnię gruntu, wyrównywać pagórki, wypełniać wklęsłości ziemią martwą, poruszyć ziemię na całej powierzchni; kosztą tej roboty są bardzo znaczne, bo wynoszą na hektarze 500 do 1000 złr. a mimo tego zazwyczaj odwodnienie jest niedostateczne, a nawodnienie nie może być jednakowe na całej przestrzeni, bo na miejscach, gdzie świeżo narzucona ziemia, woda wsika łatwiej, niż w miejscach, z których dla wyrównania terenu zabrano wierzchnie warstwy ziemi. Nadto popełnione bywają często przy wykonaniu robót sztucznego nawodnienia rażące błędy, i tak przy urządzeniu łąk stopniowych kładą za długie rowki rozlewowe a stopnie zbyt długie, przez co równie rozdzielenie wody na całej przestrzeni staje się niemożliwym, lub przeciwnie urządząją zbyt szerokie stoki, a rowki zanadto wąskie, w skutek czego tylko na miejscach bliżej stopnia trawa rośnie bujnie, dalej nie ma jej wcale.

Rzecz to nie nowa — tak kończy autor ważny ustęp o nawodnianiu łąk — lecz wypróbowana licznymi doświadczeniami we wszystkich krajach zachodniej Europy, że nawodnienie łąk przeprowadzone dobrze i na szersze rozmiary są potężną dźwignią produkcji rolniczej, podnosząc ilość zebranej paszy w czwórnasób i więcej. W dalszej konsekwencji podnosi się chów bydła i zyskuje się obfitość oborniku dla zasilania roli. Galicya ma 642.000 hektarów łąk, z których około 150.000 hektarów jest w ręku właścicieli większych posiadłości. Z tej przestrzeni połowa przynajmniej jest w położeniu i warunkach sprzyjających podjęciu robót nawodnienia. Ztąd można wziąć miarę do oceny olbrzymich korzyści dziś straconych, które stanowić mogą obfite źródło bogactwa krajowego, jeżeli idąc za przykładem innych krajów, dopomożemy siłom natury użyć te przestrzenie za pomocą wód. Obecnie fale wód unoszą do morza bez użytku dla produkcji rolniczej wyborny nawóz, miliardową wartość przedstawiający. Jest to więc sprawa wielkiej doniosłości dla gospodarstwa krajowego i nie godzi się pomijać jej z lekceważeniem.

Rada państwa.

(CXIII posiedzenie Izby poselskiej)

+ Wiedeń, 18 lutego. (Kor. G. Lw.) Prezes Coronini zagaja posiedzenie o godzinie 11tej.

Minister skarbu wzywa Izbę na piśmie do przedsięwzięcia wyboru uzupełniającego do komisji centralnej dla regulacji podatku gruntowego w miejsce sw. p. Krzczunowicza.

Wybrani niedawno przez Izbę członkowie sądu stanu, między nimi adwokat Józ. Malinowski ze Lwowa, donoszą, że przyjmują wybór.

Między petycjami jest kilka z Galicyi, dotyczących się kwestyi wysoko oprocentowanych długów ciążących na posiadłości ziemskiej i wybudowania Podkarpackiej drogi żelaznej; z Tyrolu, Czech i Saleburgu petycyonują o odrzucenie projektu o zmianach w podatkach budynkowych; z Czech o przyjęcie projektu o ogólnej sumie podatku gruntowego; z Górnej Austrii o przyjęcie wniosku większości komisji szkolnej co do skrócenia obowiązku szkolnego.

Pos. Gödel-Lannoy interpeluje przewodniczącą komisji rozpatrującej wniosek o utworzenie Izby lekarskich, czy komisya rychno wniesie sprawozdanie (Przewodniczący tej komisji pos. Gnięwosz chwilowo nieobecny w Izbie).

Pos. Fux interpeluje przewodniczącą komisji legitymacyjnej, dla czego komisya dotychczas nie wniosła sprawozdania o wyborze pos. Puzyry?

Pos. Smolka jako przewodniczący komisji legitymacyjnej odpowiada, że komisya musiała zażądać aktów sledczych w sprawie tego wyboru i przestudować je, co samo dużo zabrakło czasu; referent już wygotował obszernie sprawozdanie, ale komisya nie mogła w czasach ostatnich zebrać się na posiedzenie już dla braku miejsca. bo inne komisye wciąż obradują i zajmują wszystkie sale. Przewodniczący zresztą będzie się starał zwołać komisję jak najwcześniej, aby wzięła pod obrady sprawozdanie referenta.

Izba przystępuje do porządku dziennego. Projekt rządowy o opodatkowaniu win sztucznych w pierwszym czytaniu przekazano komisji podatkowej.

Następuje pierwsze czytanie wniosku Lienbachera o zmianę ordynacyi wyborczej. Wnioskodawca motywuje go jak następuje: Dyplom państwowy powołuje

wszystkie sfery ludności do udziału w ustawodawstwie; obecna ordynacja wyborcza nie odpowiada tej zasadzie. Stronnictwo nasze (t. j. stronnictwo prawnopolityczne, czyli, jak dziś się nazywa, klub prawego środka) nie stworzyło wprawdzie konstytucyi teraźniejszej, ale chce pielęgnować ją, aby zakorzeniła się w ludności, przyczem usuwać myśli usterki, których usunięcie uważa za potrzebne w interesie państwa. Nie można jednak zaprowadzać reform nagłych, a ztąd, jakkolwiek koledy mowcy w stronnictwie mają rozliczne inne jeszcze życzenia na sercu, wolał ograniczyć się w wniosku swym na rzeczach niewielkich, a to także z uwagi na okoliczność, że trzeba było ułożyć wniosek tak, by do uchwalenia go nie było potrzeba dwu trzecich głosów, lecz tylko prostej większości. Powiedzieliśmy sobie, że w życiu politycznym nie trzeba chcieć więcej nad to, ile osiągnąć można; ujęliśmy przeto wniosek nasz w formę, która nie zawiera w sobie zmiany konstytucyi, bo w tej Izbie tak trudno przeprowadzić coś, do czego potrzeba większości dwu trzecich głosów; a jednak ten wniosek nasz oznacza pewien postęp. Tu mowca objaśnia swój wniosek, jako zmierzający do jasnego określenia kurii większej posiadłości ziemskiej przez postanowienie, że jako należące do kurii tej uważać należy tylko tego, kto w całej sumie swych podatków bezpośrednich opłaca cztery piąte podatku gruntowego; tudzież do stworzenia niższym klasom mieszczańskim możności wysyłania własnych reprezentantów do Izby poselskiej, podobnie jak stan włościański już przez włościan jest tu reprezentowany. Robotnicy już pukali do bram tej Izby, trzeba nakoniec wysłuchać ich życzenia. Ale nie tylko prawo wyborcze jest rozszerzone tym wnioskiem, równość także w nim zyskuje; nie jest to wprawdzie absolutna równość, bo wniosek zachowuje census wyborczy, ale w granicach censusu będzie to równość o tyle, że każdemu policzy się złoty po 100 centów, czego dotychczas nie było. Jest to przywrócenie waluty politycznej. Nakoniec wniosek ułatwia i upraszcza spełnianie obowiązku wyborczego. Propozycje wniosku nie są radykalnymi zmianami, ale bądź co bądź oznaczają postęp ku wolności politycznej. My konserwatyści czynimy ten krok na dowód, że konserwatyzm nie jest reakcją, a wypanowuje z lewicy, którzy macie na sztandarze waszym wypisane hasło postępu, nie sprzeciwicie się przecież takiemu wnioskowi. Idźmy za przykładem Najj. Pana, który dyplom państwowy powołał wszystkie z równo klasy ludności do udziału w życiu ustawodawczym i w administracyi, a reforma taka sprostawa konstytucyę na nowe tory, doda reprezentacyi państwa sił nowych i nowych impulsów do pielęgnowania dobra publicznego. Proszę przekazać mój wniosek komisji osobnej, złożonej z 24 członków.

Pos. Wurmband objaśnia, dlaczego frakcyą postępową niedawno głosowała przeciw wnioskowi Schönerera o zmianę ordynacyi wyborczej. Zasady teraźniejszej ordynacyi wyborczej są tak zawile, że byłoby niebezpiecznie reformować ją radykalnie. Gdyby w Austrii obywatele państwa nie mieli dążeń separatystycznych, możnaby pomyśleć o reformie radykalnej, a może nawet o powszechnym głosowaniu; skoro jednak dążności ich są różne nie tylko wedle zasad politycznych i narodowych, lecz także wedle zasad społecznych, więc nie można u nas iść za przykładem państw innych. Wniosek Schönerera spuszczał różnice te z uwagi i chciał wszystko zrównać wedle prawa naturalnego, a jednak popadł w sprzeczność sam z sobą, bo np. nadawał prawo wyborcze 24-letniemu człowiekowi bez wykształcenia, a nie dawał go 23-letniemu studentowi wykształconemu; pamiętał tylko o obywatelach państwa, którzy, jak się wyraził pos. Kronawetter, poświęcają państwu swą prawicę (w służbie wojskowej), a czemuż zapominał o obywatelkach (*wesołość*), które również oddają państwu wielkie usługi? Dowodzi to, że nie wszystko jest dla wszystkich. Inaczej ma się rzecz z wnioskiem Lienbachera, któremu nie można zaprzeczyć, że mieliby w sobie postęp praktyczny. Mowca wytyka mu jednak niektóre niedostatki, jak np. zachowanie wyborów dwustopniowych w kurii włościańskiej, i przy tej sposobności ubolewa nad chłopem ruskim, który musi przechodzić przez różgi różnych nagabywań, zanim dostanie się do urny wyborczej. Mowca przemawia za zaprowadzeniem głosowania kartkami: dalej zwraca się przeciw artykułowi I wniosku Lienbachera, który właściciele domów tabularnych wyklucza z kurii posiadłości większej; nakoniec jednak oświadcza, że popiera ogólną tendencyę wniosku i cieszy się, że wniosek taki wyszedł z prawicy. Jest to pierwszy w tym rodzaju wniosek polityczny bez zabarwienia separatystycznego i przyczyni się do ukrzepienia centralizacyi na wewnątrz.

Pos. Menger zwraca się przeciw uwadze Lienbachera, że stan włościański ma już w Izbie własnych reprezentantów. Wyliczając posłów wybranych z kurii włościańskiej, zapytuje, czy duchowni i księżęta

niem, które jeszcze się wzmogło, gdy przedstawiono *Karlińskiego*, dramat, który o wiele przewyższał poprzednie utwory.

Zanosilo się na burzę, która w parę lat później wybucha. Wskutek donosów, czy może za ów toast poznański, uwieziono poetę, ale i tam mu zbyt źle nie było. Nazimow, jedyny poczciwy wielkocześnik rosyjski, jakiego znała Litwa do owego czasu, kazał go otaczać wszelkimi wygodami, a wkrótce uwolnił z rozkazem opuszczenia Wilna i zamieszkania w Borejkowszczyźnie. Na takim *quasi* wygnaniu Syrokomla napisał wiersz: *Owidysz na Polesiu*, pełen humoru, dowcipu, ale i sarkazmu zarazem. Poeta, niby wygnaniec, bo o 12 wiorst od Wilna, którego — jak sam przedemną utrzymywał — słydsz dzwony, ale do którego wzbroniono mu wstępu, porównywa się do Owidysza usychającego także na wygnaniu nad Morzem Czarnem. Myśl do tego podała mu tradycja, niezmem nieuzasadniona, że Owidysz był „internowany“ nad Prypecią. Pochopem zaś do tej tradycyi była nazwa dwóch czy trzech miejscowości polskich „Owid-Hora“. Największa jest pod Dawidgródkiem. Poeta tak się skarży:

Znękany i chory

Już Nazon w pińskich borach zbiera mucho-

[mory

Lowi wiuny i raki Cezarów dworaczek

I z łuku sarmackiego pudłuje do kaczek.

Posyła więc co chwila listy do Rzymu, ale August prósbami jego się nie zmieknął — Julia o nim zapomniła.

A poeta-wygnaniec, z głodu i ze smutku, W dobrach Radziwiłłowskich umarł w Dawidgródku.

Tu już poeta zwraca się sam do siebie:

Ja, co żadnej Julii nie zaszedłem w drogę, Ja, co z Owidyszem równać się nie mogę, Skazany wyższą wolą w niemałym kłopotcie. Siedzę w Borejkowszczyźnie jak on w pińskim [błocie

Na łąkach nie masz trawy, a kłósów na niwie, Śród kwiatów bujny oset wyrasta szczęśliwie, A ja biedny wygnaniec z krainy dalekiej, Nawet raków nie łowię, bo tu nie ma rzeki. A Litwinki nadobne, a królowe żniwa? Każda się z nich do roku dwa razy umywa; Każda znać dla większego sielskiego uroku Czesze złocisty warkocz tylko raz do roku!...

Poeta okazał się niesprawiedliwym, przesadził; Litwinki, nawet z klasy włościańskiej, słynne są z ochędóstwa.

Wychodzę do ogrodu, a tu żyd się kłania, Polak Mejżeszowego, choć mówi, wznania; Za czterdzięci srebreników co mi dał do dłoni, Arenduje owoce gruszek i jabłoni.

A jako mąż przeczorny przygląda się bacznie, Czy właściciel ogrodu gruszek kraść nie zamierza? [cznie?

Kiedy stan zdrowia poety pogorszył się widocznie, tenże sam poczciwy generał-gubernator Nazimow pozwolił mu przenieść się do Wilna na kurację.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Liechtensteinowie także są chłopami co się zowie. (*Wielka wesolość po lewicy.*)

W głosowaniu przyjęto formalny wniosek Lienbachera, t. j. przekazano rzecz samą komisji osobnej z 24 członków.

Następuje pierwsze czytanie wniosku Kronawettera również o zmianę ordynacji wyborczej. Wnioskodawca w uмотywowaniu wniosku swego zwalcza wywody Wurmbranda, że nie wszystko dla wszystkich, i przemawia za powszechnem głosowaniem jako najwłaściwszym systemem wyborczym, z którego zaprowadzeniem ustalały polityczna niedołość ludu, a reprezentacja jego byłaby prawdziwym jego wyrazem. Mowca zwalcza także wybory dwustopniowe, które nadają się do wywierania wpływu rządowego, a są nadto aparatem zbyt kosztownym. Pod względem formalnym mowca wnosi, aby wniosek jego przekazano tej samej komisji, którą się wybierze do wniosku Lienbachera.

Pos. Fürnkranz popiera wywody Kronawettera i zgadza się na wniosek jego, który choć nie zadowala go jeszcze zupełnie, oznacza jednak znaczny postęp.

Pos. Löblich wyraża się w tym samym duchu.

Pos. Friedmann żąda wyborów jedno-stopniowych dla swego okręgu wyborczego, Hernalsu pod Wiedniem.

W głosowaniu przekazano wniosek Kronawettera tej samej komisji, co Lienbachera.

Idzie z kolei pierwsze czytanie wniosku Giovanelliego w sprawie rozwiązania dotychczasowej komisji centralnej do regulacji podatku gruntowego. Wnioskodawca uskarża się na mnóstwo niewłaściwości formalnych, których się dopuszczono względem tyrolskiej komisji, tudzież na wyniki zarządzanego przez komisję centralną reklamowania. Wobec tego wszystkiego postuluje z Tyrolu winniby żądać właściwie obalenia całego operatu, ale ponieważ o zgodzie Izby na podobny wniosek ani pomyśleć nie można, przeto ograniczają się na żądaniu, aby nie pozbawiano Tyrolu i w ogóle krajów alpejskich przynajmniej nadziei sprawiedliwszego zaszacowania ich w postępowaniu reklamacyjnym, do czego jednak potrzebna nowa komisja i dłuższe terminy reklamacyjne. Nie jest to kwestya polityczna i dlatego mowca spodziewa się sprawiedliwego ocenienia wniosku przez Izbę.

Pos. Wildauer popiera wniosek preopinanta, przyłączając się do skargi na niesprawiedliwość, jaką wyrządzono Tyrolowi.

Na tem przerwano te obrady; do głosu są zapisani jeszcze pp. Schaup i Zallinger.

Pos. Hewera wnosi interpelację do ministra skarbu, czy myśli wnieść projekt ustawy o zwalnianiu gruntów od podatku gruntowego na wypadek klęsk, jak to zapowiada już ustawa o regulacji podatku gruntowego z r. 1869.

Pos. Gniewosz, jako przewodniczący komisji do rozpatrzenia wniosku o utworzenie Izby lekarskich odpowiada na wspomnianą na wstępie interpelację Gödella, że komisja wybrała komisję ściślejszą, która właśnie naradza się nad sprawą i ma zaprojektować pełnej komisji właściwą ustawę.

Koniec posiedzenia o godz. 3. — Następne w wtorek.

(XXIX posiedzenie Izby wyższej.)

+ Wiedeń, 19 lutego. (*Kor. Gaz. Lw.*) Prezes hr. Trauttmansdorff zajął posiedzenie o godz. 11^{1/2}. Członków obecnych około 70, między nimi z Polaków ks. Czartoryski, hr. Wodzicki, hr. Stadnicki i p. Szujski. Na ławie rządowej pp. ministr. hr. Taaffe, dr. Ziemiałkowski, dr. Prazak i dr. Dunajewski.

Po odczytaniu przeróżnych pism: o sankcjonowanych ustawach, o uchwałach Izby poselskiej i t. d., tudzież spisu petycji, między którymi dużo odnosi się do podatku gruntowego, prezes odbiera przyrzeczenie od nowych członków: prawosławnego metropolity Andriewicza, hr. Stadnickiego i p. Szujskiego.

Izba przystępuje do porządku dziennego.

Uchwaloną przez Izbę poselską ustawę o ukróceniu nadużyć lichwiarskich w pierwszym czytaniu przekazano połączonym komisjom prawnej i ekonomicznej; ustawę zaś o stemplu od kart komisji finansowej.

Bez dyskusji w drugim i trzecim czytaniu uchwalono ustawy o dozwolonej modyfikacji czystej zawartości złota w ośmio- i czterozłotówkach i ustawę upoważniającą rząd do zawarcia z Węgrami umowy w sprawie pomnożenia miedzianej monety zdawkowej.

Dalej bez dyskusji przyjęto wniosek komisji prawnej, aby petycję górno-austriackiej Izby notaryalnej, o zwolnienie notaryuszów od obowiązku zasiadania w sądach przysięgłych, przeznaczano rządowi do ocenienia. Nakoniec dokonano wyboru trzech kandydatów na krzesło w trybunale państwa.

Wybrani: radca dworu Purschka, profesor Exner, dr. Alb. Hermann.

Koniec posiedzenia o godz. 12 minut 20. — Następne nienaznaczone.

W komisji budżetowej referował 19 b. m. p. Smarzewski o etacie „lasów i dóbr skarbowych“. P. Hausner zapytał przy tej sposobności o organizację dyrekcji dóbr i lasów w Galicyi, na co minister rolnictwa hr. Falkenhayn odpowiedział, że dyrekcya Bolechowska będzie nadal podlegała ingerencji Namiestnika Galicyi podobnie jak krajowa Dyrekcya skarbu. Przy tytule „zarząd hut w Cilli“ przyjęto cyfrę rządową wbrew wnioskowi referenta Rittera, który proponował skreślenie 25.000 zł. Ritter oświadczył w skutek tego, że składa funkcję sprawozdawcy, ale na życzenie komisji dokończył swego referatu.

W komisji podatkowej wniosk p. Jaworski interpelację z powodu ogłaszania w dziennikach sprawozdań z posiedzeń komisji. Przewodniczący ks. Lobkowitz odpowiedział, że za sprawozdania nie może przyjąć żadnej odpowiedzialności. Sprawozdawca subkomitetu hr. Dzieduszycki przedłożył nową taryfę dla podatku domowo-klasowego. Taryfa ta różni się od poprzedniej zniesieniem niektórych pozycji, głównie zaś tem, że klasyfikacja domów według ilości lokali mieszkalnych odpowiada dotychczasowej taryfie, uchyla jednak dotychczasową różnicę między domami parterowymi a piętrowymi.

Taryfa ta została przyjęta z dodatkowym wnioskiem p. Neumayera, aby w Salzburgu i Tyrolu niezamieszkałe domy włościańskie opłacały tylko połowę podatku.

Komisja dla ustawy przemysłowej wybrała referentem p. Kamińskiego, ponieważ dotychczasowy sprawozdawca p. Thurnher złożył referat.

SPRAWY MONARCHII

O przybyciu JOW. Następny Tronu do Aleksandryi otrzymała *Presse* następujące telegraficzne sprawozdanie: „Najdost. Arcyks. Rudolf wyładował dziś (w piątek 18 b. m.) na ziemi egipskiej. Z powodu zatrzymania się w Zante przyjazd Następny Tronu opóźnił się o 24 godzin. W nocy z czwartku na piątek plac portowy zapełniony był publicznością, która oczekiwała przybycia statku *Miramar*. Ale dopiero dziś rano sygnalizowała straż portowa zbliżenie się okrętu. Wszystkie statki zatknęły bezzwłocznie flagę galową a parowiec stacyjny austriacki i barka wiekroła z adjutantem i prefektem policji wypłynęły naprzeciw *Miramara*. Kiedy jacht cesarski wpływał do portu, odezwały się strzały armatnie z zamku. JOW Następca Tronu przyjmował wysłannika Khedywa a następnie generalnego konsula austriackiego, Schöffera, który przybył w towarzystwie konsulów z Kairu, Ismaily, Port-Said i Suez. Córka przełożonego gminy austriacko-węgierskiej wręczyła Cesarzewiczowi przepyszny bukiet, kolonia austriacka kasetkę bardzo pięknej roboty a gmina żydowska serwis srebrny. Cesarzewicz opuścił następnie okręt i udał się do miasta. Gdy kaik Jego przybił do lądu, rozległy się huczne okrzyki i wszyscy cisnęli się do brzegu aby zobaczyć wysokiego Gościa. Po południu wyjechał Cesarzewicz osobnym pociągiem do Kairu.“

SPRAWY ZAGRANICZNE

(Demisyja hr. Eulenburga.)

Izba panów sejm pruskiego była w dniu 19 lutego widownią żywego zajścia. Wyszyli na jaw zakulisowe spory w łonie gabinetu przy sposobności obrad nad prawem kompetencji w dozorze gmin, którego bronil minister Eulenburg. Minister ten jest jak wiadomo, pierwszą powagą po Bismarcku w gabinecie. Odnacza się niezawisłością przekonani i zostaje w poufanych stosunkach z dworem cesarza i następcy tronu. Przy paragrafie 17 prawa o kompetencji nadzoru, Kleist-Retzow oświadczył, że dodana przez Izbę alinea o nadzorze nad gminami przez wydział okręgowy jest „nonsensem“, i że zdaniem jego, nadzór ten wykonywać mogą tylko rady ziemiansey lub prezydenci rządowi. Na to powstał minister Eulenburg i w stanowczej obronie projektu oświadczył się za powierzeniem nadzoru wydziałom powiatowym. Zaledwo skończył minister, powstał tuż obok niego siedzący tajny radca Rommel z ministerjum handlu i oznajmił, że w powyższej sprawie ma polecenie odczytać pismo ministra handlu i prezydenta gabinetu, który w skutek choroby nie mógł sam przy-

być na posiedzenie. Z odczytanego pisma dowiedziała się Izba, że książę Bismarck zasadniczo odrzuca myśl powierzenia nadzoru gminnego kolegium nieodpowiedzialnym, a żąda powierzenia ich urzędnikom odpowiedzialnym. Oświadczenie zostawało w prostej sprzeczności ze zdaniem ministra hr. Eulenburga, wyrzeczonym przed chwilą z ławy ministerjalnej w imieniu rządu. W Izbie zapadła na chwilę grobowa cisza. Zajście to wywołało wrażenie niepodobne do opisania. Minister Eulenburg siedział przez kilka minut blady jak posąg marmurowy. Nakoniec powstała wrzawa, posypały się wnioski żądające odesłania sprawy do komisji. Zgodzono się na to, lecz wrzawa nie ustawa. W końcu wybawił Izbę z kłopotu wniosek o zawieszenie posiedzenia na pół godziny. Minister Eulenburg niesłyszalnie wzruszony i rozjątrzony opuścił nagle z pośpiechem salę obrad i pojechał, jak twierdzono, prosto do cesarza żądać demisyi. Domysłów mnóstwo o zajściach zakulisowych. Wtajemniczeni mówią, że książę Bismarck miał niedawno dać się słyszeć, że już mu się „dawno uprzykrzyła dynastia Eulenburgów“. Gdy po półgodzinnej przerwie Izba podjęła znowu czynności, powrócił Eulenburg i usiadł na ławie ministrów na pozór zupełnie spokojny. Izba jednak pozostawała pod wrażeniem sceny. Przypomiano sobie, że w kołach poufnych Bismarck robił odpowiedzialnym za wszelkie „intrzygi u dworu“ brata Eulenburga, nadwornego marszałka następcy tronu niemieckiego. Nie ulega wątpliwości, że Bismarck publicznie unieważnieniem słów Eulenburga miał na celu spowodować demisyję tego ministra, o którą, jak donosi telegram, hr. Eulenburg prosił cesarza rzeczywicie.

(Prezydent parlamentu niemieckiego.)

O wyborze przez parlament niemiecki na prezydenta p. Gosslera, podsekretarza stanu w ministerstwie pruskiem, odzywają się dzienniki niemieckie z wielkim zgorznięciem. *National Ztg.* poświęca temu wyborowi artykuł specjalny, w którym ocenia położenie ciała prawodawczego i wrażenie, jakie zrobił wybór. Oto w ważniejszych ustępach ten artykuł:

„Ze wszystkich stron odzywają się głosy zdumienia i dekoncertacyja jest powszechna. Każdy zapytuje zdumiony, czy jest tak, czy w samej rzeczy tak jest? Oto jest obraz wrażenia, wywołanego w Berlinie wyborem na prezydenta parlamentu Gosslera, podsekretarza stanu. Wrażenie to znajdzie echo w całych Niemczech. Nawet nieoszacowana Izba radców ziemianskich nie mogłaby się poszczycić takim czynem. Nie mamy, broń Boże, nie przeciw osobie pana Gosslera, jest on bez wątpienia dobrym urzędnikiem, posiada niezwykłe zdolności, i nie wątpimy, że jako pierwszy pomocnik p. ministra Puttkamera jest on bardzo odpowiedni. Ale stanowisko takie, zależne bezpośrednio od ministra, nie zgadza się bynajmniej z kompetencyą prezydenta parlamentu.

„Twierdzimy to nietylko ze względu na zewnętrzne przyczyny tak wielkiego ciała reprezentacyjnego, przyczyny, których nie potrzebujemy rozwijać, ale i ze względu na inne motywy wielce poważnej natury, które stanowczo przemawiają za tem, iż członkowi podrzędnemu rządu pruskiego nie powinno się powierzać opieki nad prawami reprezentacji narodowej. Cóż będzie, jeżeli pomiędzy jednym z członków parlamentu a ministrem jednego z państw Rzeszy wywiąże się spór? Czy w takim zajściu podrzędny urzędnik tego ministra będzie powołany i odpowiednim arbitrem? Ale pominąwszy nawet te, dla każdego oczywiste sprzeczności, zważywszy wypada, że władza prezydenta w kierownictwie Izby i za Izbą jest poniekąd dyskrecyonalną, jest opartą na bezwarunkowej tożsamości interesów prezydenta z interesami Izby parlamentarnej. Zadaniem prezydenta jest bronić praw Izby wobec uroszczeń rządowych. W stanowisku p. Gosslera nie możemy upatrywać nic innego, tylko placówkę wysuniętą przez rząd na miejsce, które przeznaczone dla strażnika godności parlamentu. Najlepsza wola p. Goslera nie tu nie zmieni.

„Stronnictwo konserwatywne, które objęło ster interesów, obwiniany o ciężkie nadużycie obowiązków, jakie krępują każde stronnictwo wobec całego ciała parlamentarnego. Ubolewamy nad parlamentem i p. Gosslerem, który pozwolił narzucić sobie rolę tak dwuznaczną. Z przemowy prezydenta przy objęciu tego nowego urzędu, wiało uczucie przykrych sytuacji, w której się znalazł. Nie ulega prawie wątpliwości, że centrum chciało w tym wyborze mieć tylko parawan dla niezawisłego w istocie wiceprezydenta. Ilustracją tego wypadku jest oraz pewien rys humorystyczny, gdyż wykonawca praw „Kulturkampf“ został głosami stronnictwa środkowego podniesiony do godności prezydenta. Powstrzymując się od dalszych uwag, zapytujemy jedynie, czy w kołach decydujących pozytywnie powiększył skład prezydium jako odpowiedzialny interes państwa, a jeżeli nie, to radzibyśmy wiedzieć, kogo ostatecznie uczynić należy

odpowiedzialnym za takie stosunki parlamentarne?

„Po takim czynnie odroczyła Izba swe posiedzenia na przeciąg tygodnia.

„O osobie nowego prezydenta parlamentu podajemy kilka następnych szczegółów: Gustaw Gossler urodził się d. 13 kwietnia 1838 roku w Naumburgu nad Saalą i jest wyznania ewangelickiego, uczęszczał najprzód do gimnazjum w Poczdamie, a skończył je w Królewcu pruskim. Był słuchaczem uniwersytetów w Berlinie, Heidelbergu i Królewcu. Rozpoczął karierę urzędniczą w r. 1859, w 1864 został referendarzem w Królewcu, w r. 1864 asesorem sądu, wkrótce potem prokuratorem a od 1865 radcą ziemianiskim okręgu Darkhemen. W r. 1874 został wezwany do funkcji pomocniczych w ministerstwie spraw wewnętrznych, potem mianowany został członkiem trybunału najwyższego, a w chwili objęcia teki oświecenia i wyznań przez Puttkamera, objął Gossler urząd podsekretarza tego wydziału. Poślem jest z okręgu wyborczego Stallupönen. Odnaczył się po raz pierwszy w parlamencie w r. 1878 w ciągu obrad nad prawami przeciw socyalistom. Zalicza się do stronnictwa niemiecko-konserwatywnego“.

(Anglia i Rossya w Azyl.)

Wspomnieliśmy przed tygodniem, przytaczając ustępy z tajemnej korespondencyi rosyjskiej znalezionej w Kabulu, że dziennikom rosyjskim nie trudno będzie oczyścić Rossyę z zarzutu intrygowania przeciw Anglii w Afganistanie, ponieważ obecny rząd angielski stanowczo nie chce nie widzieć w dokumentach, które znalazły się w jego ręku. I rzeczywicie, jak dowodzi podany przez nas niedawno artykuł *Golosu*, pisma rosyjskie z wszelkim spokojem przechodzą do porządku dziennego nad całym tem niemilem zajściem. Przyznają one szczerze, że w chwili gdy lord Beaconsfield wyprowadził wojska z Indyi, a żeby ich prawdopodobnie użyć do wojny przeciwko maszerującej na Konstantynopol Rossyi, wówczas Rossya starała się utrwalić swój wpływ w Afganistanie i działać tam na niekorzyść Anglii, czemu się nikt dziwić nie może i brać jej tego za złe nikt nie ma prawa. Od chwili jednak, gdy ustało niebezpieczeństwo wojny z Anglią, Rossya powróciła do polityki niemieszania się w sprawy afgańskie, którą uważa za obowiązkową dla siebie. Po takim przedstawieniu sprawy owych dokumentów afgańskich, *Golos* dodaje, że obecny rząd angielski może się z tego przekonać, iż najlepszym i najskuteczniejszym dla niego środkiem zabezpieczenia swoich posiadłości angielskich jest zachowanie ściślejszej przyjaźni z Rossyą.

Jeżeli takie przedstawienie stanu rzeczy uznać można bardzo łatwo za zgodne z prawdą to wniosek, który z niego wyprowadza *Golos*, wydawać się musi gorzką ironią, rozdajem naigrywania się z niedołączyma dzisiejszej polityki angielskiej w Azji. Czyż podobna cięższy uczyński zarzut polityce jakiegokolwiek rządu, jak ten, że postawił się on w takim położeniu przymusowej przyjaźni z innym państwem? Przyjaźń jest stosunkiem dwustronnym, nie zawsze zatem utrzymywanie jej jest możebne dla jednej strony, gdy druga zechce ten stosunek zerwać albo też tylko wyzyskiwać bez względu na interesy strony przeciwnej. Cóż zatem uczyni rząd angielski w takim razie, jeżeli się przeciw podobnej ewentualności zerwania lub wyzyskiwania przyjaźni nie zabezpieczy? To też pomiędzy wszystkimi mocarstwami na świecie, pomimo najlepszych i długotrwałych stosunków przyjaźni, brana jest pod uwagę ewentualność zerwania dobrego porozumienia, możebność zatargu, wojny, wszędzie bowiem to widzą, że nie na świecie nie jest wiecznem, że rządy i prądy polityczne mogą się zmieniać, że nie trwałego i niezmiennego zbudować nie można na sentymentalnej podstawie wzajemnych sympatji. Zgadź nawet w czasach pokojowych państwa sąsiednie, mimo wszelkiej najserdeczniejszej przyjaźni, budują twierdze, wzmacniają granice, tworzą linie kolei strategicznych, zajmują lub stawiają się w możności natychmiastowego zajęcia wszelkich pozycji, które zajęte przez nieprzyjaciela, będącego dziś jeszcze przyjacielem, mogłyby być dla niego korzystną podstawą operacyi. Wzajemna przyjaźń nie cierpi bynajmniej na tem zabezpieczaniu się przeciw ewentualnościom, które teraz mogą się zdawać niemożebnymi albo bardzo odległymi. Nie dosyć na tem. Państwa znajdujące się w takim położeniu korzystają z przyjaźni, jaka je łączy i za pomocą układów wzajemnych starają się usunąć, o ile to jest w ludzkiej mocy, powody do nieporozumień na przyszłość.

Takie są zasady polityczne, których się trzymają, albo przynajmniej uznają, że się trzymać powinni międzywojennego stanu całego cywilizowanego świata, tylko nie obecni angielscy. Jeden z członków Izby zainterpelował gabinet angielski, czy prawdą jest, że pomiędzy Anglią i Rossyą zawarty został układ względem posuwaną się tej ostatniej w głąb środkowej Azji i że Anglia zobowiązała się

ustąpić z Kandaharu pod tym warunkiem, że dalsze zabory rossyjskie nie obiorą kierunku mogącego zagrażać posiadłościom angielskim. Gdyby taki układ został rzeczywiście zawartym, byłby on dowodem, że rząd angielski stara się rozumnie korzystać z przyjaznego obecnie stosunku z Rosyją i usuwać powody do przyszłych nieporozumień. Tymczasem nietylko, że traktatu nie było, ale nawet nie było w tym przedmiocie żadnych negocjacji, a zainteresowany minister zaprzeczył z oburzeniem wieści, jak gdyby mu zarzucano coś niesłychanie zdroźnego. Podobnie w sprawie korespondencji znalezionej w Kabulu, przypuszczając nawet, że podawane przez dzienniki rossyjskie wyjaśnienia są najzupełniej prawdziwe, korespondencyja ta dowodzi, że Afganistan jest pozycyą, którą Rosya przedewszystkiem pragnie zawładnąć na przypadek zatargu z Anglią, zdrowa zatem polityka kazałaby Anglii zabezpieczyć tę pozycyę dla siebie, tymczasem rząd Gladstone'a z całą uporczywością obstaje przy postanowieniu wycofania się z Afganistanu, a więc niejako dobrowolnie oddaje tę pozycyę w ręce Rosyji.

KRONIKA

— **Najj. Pan** raczył najlaskawiej udzielić z prywatnej Swej szkatuły gminie Duńkowiczki w powiecie przemyskim 100 zł zapomogi na budowę cerkwi.

— **Posiedzenie** towarzystwa przyrodników imienia Kopernika odbędzie się jutro, we wtorek, o godzinie 6 wieczorem w uniwersytecie. Profesor Fabian mówić będzie o doświadczeniach Crookes'a, prof Radziszewski zda sprawę z prac w laboratorium chemicznym uniwersytetu, poczem nastąpią drobne komunikacje naukowe.

— **Nabożeństwo żałobne.** W Kałuzi odbyło się dnia 17 b. m. za inicjatywą wydziału rady powiatowej w kościele rzymsko katolickim, przy współudziale wszystkich członków rady powiatowej, miejscowej rady gminnej, okolicznego duchowieństwa obu obrządków, urzędników władz rządowych i zgromadzonej publiczności, żałobne nabożeństwo z wystawieniem katafalku za dusze nieodżałowanej pamięci zmarłych postów do Sejmu krajowego i Rady państwa: Andrzeja Rydzowskiego, Kornela Krzeczunowicza i Ludwika Skrzyńskiego. Obecny ks. kanonik Korczyński za Wojniłowca wygłosił przy tej sposobności kazanie, w którym, wykazując zasługi zmarłych około dobra publicznego położone i niezmordowaną ich działalność na polu ustawodawstwa, tak w Sejmie krajowym, jak i w Radzie państwa okazaną, wzywał do nasładowania ich cnót obywatelskich.

— **Bal lekarzy.** Biuro komitetu balowego w Domu Narodnym jest otwarte dnia 22 i 23 b. m. od godziny 11 do 3, w dniu zaś balu, t. j. 24 b. m. poczynawszy od godziny 11 aż do rozpoczęcia balu. Osoby, które przez omyłkę nie otrzymały zaproszenia, raczą się o nie zgłosić do biura komitetu.

* **Zapiski policyjne.** Skradziono panu L. L. z pomieszkania pod l. 2 na ulicy Benedyktynskiej płótnem pokrytą walizkę wraz z bielizną; panu T. D. z pomieszkania pod l. 6 na ulicy Smerekowej koraliki i pierścionek złotych; pani Z. P. z przedpokojem pod l. 33 na ulicy Ormiańskiej suknię nową z zielonej materii; kelnerowi K. S. z pokoju palatów z brązowego sukna w paski. — Pani G. S. zgubiła na ulicy Karola Ludwika część kołczyka z diamentem wartości 200 zł., a pani W. G. w drodze z placu Maryackiego ulicą Kopernika do politechniki złoty podłużny kołczyk z 3 perełkami. — Złożono w policyi znalezione klucze od kasy ogniotrwałej znaczone liczbą 13.364.

— **Biuletyn meteorologiczny** stacji centralnej, z soboty, zapowiada dalsze trwanie spokojnego, po części mroźnego powietrza. — Mrozy w ostatnich dniach dochodziły w Rosyji i Skandynawii do 28°, nawet w Rzymie do 5°, a w Konstantynopolu do 3°.

— **Dyabeł we własnej postaci** — opowiada *Czas* — ukazał się w sobotę rano na ulicach Krakowa, dyabeł kosmaty, z ognem i rogami na głowie, prowadzony przez żandarma. Nie była to maska spóźniona, która dobiegła białego dnia, ale urzędnik gminy, wójt z pod Wieliczki. Dowiedział on się od pewnej wieśniaczki, że ta, wygrawszy na loteryi 300 zł, umieściła w kasie oszczędności w Krakowie 200 zł., a resztę zatrzymała i już część tych pieniędzy wydała na potrzeby domowe. Zjawia się więc nocą w jej domu w postaci dyabła i każe sobie zwrócić pieniądze, bo jako wygrane na loteryi, są one jego własnością, której używa na zagubę dusz ludzkich. Baba strwożona oddaje mu 75 zł. i przyznaje się, że 200 zł. ma w Krakowie w kasie oszczędności. Dyabeł grozi jej przeto wszystkimi czartowskimi mękami i każe pieniądze te odebrać i przyszyję nocy oddać mu. Baba posłuszna przybywa do Krakowa dla podjęcia 200 zł. Urzędnik kasy oszczędności zdziwiony, że kobieta zaraz po ulokowaniu swych pieniędzy żąda ich zwrotu, zapytał jej o powód. Wieśniaczka, przyparta do

ściany, wygadała się ze wszystkim. Urzędnik ów zawiadomił o zjawieniu się dyabła żandarmeryę, która też w nocy czatowała na dyabła i ująwszy go, przywiodła do Krakowa

† **Zmarli** w ostatnich dniach: w Paryżu deputowany francuski i fabrykant słynnej czekolady Menier, jeden z najzamożniejszych członków stronnictwa republikańskiego; w Londynie deputowany konserwatywny sir Richard Musgrave, w 42 roku życia; także w brytyjski generał broni John Henry Franklyn, przeżywszy lat 70.

— **Zabytki starożytne.** W Dzierżbinie podczas restauracji kościoła, przy rozbieraniu murów presbyteryum, znaleziono złote monety z czasów Władysława Warneńczyka. — Na wyspie Cyprze, według depesz dzienników angielskich, znaleziono w ostatnich dniach nowe napisy fenickie, datowane z czasów rządów Puniathona (r. 320 przed Chr.)

— **Przytulisko dla psów** urządzone ma być w Wiedniu skutkiem powziętego już w tej mierze postanowienia towarzystwa ochrony zwierząt. *Presse*, donosząc o tem, robi uwagę, iż dużo, bardzo dużo jeszcze należałoby przedtem uczynić dla niedoli człowieka.

— **O strasznej nieszczęśliwości** donosi nam depesza z Monachium. Na odbytej w sobotę zabawie maskowej studentów akademii sztuk pięknych zapaliły się kostiumy kilku uczestników. Skutkiem poparzenia czterech malarzy już zakończyli życie, ośmiu zaś jest ciężko uszkodzonych

— **Niebezpieczeństwo powodzi** zagrażało w ostatnich dniach w wysokim stopniu miastu Ostrzyhomiu, skutkiem wielkiego zatoru kry na Dunaju. — Według depeszy z Pragi ogromny, 800 metrów długi zator utworzył się dnia 18 b. m. na rzece Łabie pod Mlikojedem w okolicy Litomierzy, w skutek czego woda wtargnęła do odnogi wspomnianej rzeki pod Wrochaską, gdzie zburzyła młyn i rozerwała tamę.

— **Z Jeruzolimy** otrzymała *Kr. Rodz.* od księdza Jukundyna Bielaka doniesienie z dnia 17 stycznia, według którego pielgrzymi polscy z Warszawy i Wilna, zebrawszy się w karawanę, szczęśliwie w tych czasach odbyli pielgrzymkę do Jerycha, Jordanu, morza Martwego i na górę czterdziestodniowego postu Chrystusa Pana. Obecnie wybierają się do Galilei, gdzie zwiedzą Nazaret, górę Tabor, Tyberiadę, Kaanę galilejską, Naim, Sefori i inne miejsca w pobliżu Nazaretu.

— **W piątym pokoleniu** potomstwa doczekała się pani Sehnirer w Wiedniu, matka zmarłego niedawno w 72 roku życia radnego miasta Wiednia, licząca obecnie około 100 lat. W tych dniach starszka trzymała do chrztu syna swojego prawnuka, czyli swojego prawnuka.

— **O wypadku letargu** donosi korespondent *Fremdenbl.* z Lublany. Były burmistrz miasta Hönigstein w dolnej Krajinie po dłuższej chorobie zapadł w stan, do śmierci podobny w takim stopniu, że złożono go w trumnie i wystawiono na katafalku Tego samego dnia po południu mniemaany nieboszczyk nagłe otworzył oczy i niemająco zdziwił, ujrawszy się w trumnie, otoczony jarzącymi świecami. Przeniesiono go znowu na łóżko, w którym jednak już następnego dnia życie zakończył „na prawdę.“

— **Z powodu sprzeniewierzenia** uwięziony został w tych dniach, jak donosi *Pesti N.*, notaryusz miejski Paweł Kisz w Kaloczy. Zachodzą poszlaki, że Kisz oprócz sprzeniewierzenia dopuścił się także sfałszowania dokumentów urzędowych.

— **Symboliczna obraza.** Przed sędzią pokoju w 22 okręgu miasta Petersburga stawała w tych dniach niejaka pani Frieber przez urzędem dopuszczenia się „symbolicznej obrazy“. Osobliwsze to przestępstwo stanowi fakt, iż Frieberowa pewnej swojej znajomej, z którą od dłuższego czasu zostaje na stopie nieprzyjacieli, posłała jako upominek nowoczesny trumny wybitą krepą i koszulę śmiertelną. Pani Wassilijewa — tak się nazywa obdarzona w ten sposób dama — czuła się w uczuciach swoich obrażoną upominkiem, który, zdaniem jej, stanowi wyraźną insynuację, że Frieberowa uważa dłuższe jej istnienie na tej pięknej ziemi za zbyteczne, zażądała więc przykładowo a surowego ukarania złośliwej adwersarki. Ta ostatnia nawet wobec sędziego nie mogła uznać w tem nic zdroźnego ani karygodnego, iż w uprzejmości swej postarała się już teraz o „ostatnią wyprawę“ dla pani Wassilijewej — sędzia wszakże uznał tę uprzejmość za „symboliczną obrazę“ i skazał Frieberową na trzymiesięczny areszt.

— **W środkowej Afryce,** według doniesienia korespondentów angielskich z Aleksandrii, zamordowany został przez Gallasów uczonego podróżnika francuski Henryk Lezeret ze wszystkimi swoimi towarzyszami.

— **Wypadki na morzu.** Telegram z Gerony w Hiszpanii z dnia 13 b. m. donosił, że austro-węgierski bryg *Fidlo*, pod dowództwem kapitana Radosłowicza, w drodze z Cetty do Algieru osiadł na mieliznie w pobliżu Palamos. Załoga zdołała się ocalić. — Z Lussinpiccolo donosi depesza, że między Gazą a Ascalonem zatonął austro-węgierski sznurer *Romolo*,

który pozostawał pod dowództwem kapitana Soppa.

(r) **Jeszcze coś nowego.** Niedawno dowiedzieliśmy się o zbudowanie przez jakiegoś Amerykanina lokomotywy, która isć może o wyścig z lotem gołębi, bo przebywa na minutę przeszło kilometr, czyli milę polską w pięć minut. Dziś donoszą, że pewien inżynier w Stanach Zjednoczonych zbudował aparat wprawiający w ruch statki, nietylko bez żagli, ale bez kół i bez śruby. Jest to machina parowa wzniciająca prądy dynamo-elektryczne, które przechodzą przez rezerwoar szczelnie zamknięty a napełniony wodą lekko zakwaszoną; powstające z rozkładu wody tlen i wodór prowadzone są rurami pod tylną część statku i tu iskry dodatkowej baterii elektrycznej wywołują szereg wybuchów przez zapalanie zmieszanych dwóch gazów a te wybuchy popychają statek. Jeszcze tylko dwa albo trzy kroki dalej, a dojdziemy do owej armaty Juliusza Verne, która nas zawiezie na księżyc.

(r) **Niezem Kohinor.** Przybył w tych dniach do Anglii dyament, jakiego może dotąd nie widziano. Waży on 150 karatów i stanowi bardzo regularny dwunastościan. Z jednego boku oddzielono w kierunku pokładów krystalicznych część ważącą 40 karatów, a z drugiej strony, nie wiadomo jakim sposobem, otrącono 15 karatów. Dyament tym sposobem wygląda na kształt jajka z odciętym jednym kołcem. Blask jest nadzwyczaj żywy a czystość wody wprawia znawców w zachwycenie. Ten nieocenionej wartości klejnot należy do p. Porter-Rhodes, który znalazł go na swojej wydzierżawionej części w kopalniach przyładka Dobrej Nadziei. Sąsiedni właściciele i dzierżawcy kopalni w ciągu godziny zapłacili trzy tysiące franków za samo obejście tego cudu. W Londynie właściciel prezentował go królowej Wiktorii. Ciekawą jestem, która korona ozdobi się, za pośrednictwem pewnej liczby milionów, promieniem tej „afrykańskiej gwiazdy“ — bo tak już nazwano ten dyament

GOSPODARSTWO I HANDEL

Bank rolniczy.

Otrzymujemy następującą odezwę od komitetu wykonawczego, który zajął się wykonaniem myśli, poruszonej w ostatniej ankiecie zbożowej, w kwestyi stworzenia instytucji komisowej i zbożowej dla producentów zboża. Ankieta zbożowa, która w pierwszych dniach roku bieżącego obradowała na wezwanie i pod przewodnictwem Jego Ekscelencji pana Namiestnika, wyraziła jednomyślnie przekonanie, że główną przyczyną upadku handlu zbożowego w Galicji stanowi trudność nawiazania bezpośredniego stosunku między wielkimi kupcami zbożowymi na targach międzynarodowych a rolnikami naszymi, zajętymi zbyt wyłącznie gospodarstwem wiejskiem, by mogli skutecznie śledzić i oceniać niestanne zmiany w koniunkturach i cenach zboża europejskiego i amerykańskiego. Stosunki owe zdołałyby, zdaniem ankiety, nawiaząć tylko złożona z samych rolników wielka instytucja, która by objawszy komisowy handel zbożowy i połączony z nim interes zaliczkowy w kraju, stworzyła zdrowsze od dzisiejszego i zorganizowane jednolicie pośrednictwo między producentami galicyjskimi i nabywcą zakrajowym.

Oparta z jednej strony na rekrojmii liczących swych członków, z drugiej strony na składach zbożowych publicznych, zakładanych przez nią w miarę rozwoju czynności i fundusów, jak niemniej na tworzącej się właśnie giełdzie zbożowej we Lwowie, mogłaby taka instytucja zjednać sobie zaufanie szerokiej kół świata kupieckiego w Europie, zwrócić jego uwagę i kapitały ku naszym płodom rolniczym, przywrócić tymże płodom postradaną bez winy producentów dobrą reputacyę na targach zagranicznych, a temsamem zdobyć dla nich regularny i pewny na tych targach odbyty.

Tak pojąwszy uchwały ankiety, zebrało się po jej zamknięciu grono obywateli na poufną naradę nad głównymi zasadami powyższej instytucji, jakoteż nad środkami rychnego jej urzeczywistnienia. W myśl tedy powziętych na tem zgromadzeniu uchwał zasadniczych, wypracował wybrany przez nie komitet wykonawczy statut, według którego będzie przyszedł Bank Rolniczy we Lwowie wzbudziwszy do siebie zainteresowanie według ustawy z dnia 9 kwietnia 1873, opartem na odpowiedzialności członków, ograniczonej do wysokości 5-krotnego udziału.

Podając to do wiadomości wszystkich rolników, komitet zaprasza ich do subskrypcji z uwagą, że pojedynczy udział wynosi 200 zł. w. a. a jedna i ta sama osoba może posiadać więcej udziałów aż do wysokości pięćdziesięciu.

Skoro zaś zostanie tytułem udziałów subskrybowana suma 100.000 zł. w. a. komitet spros subskrybentów celem ukonsty-

tuowania stowarzyszenia i zarejestrowania go w sądzie, poczem może się natychmiast rozpocząć pożyteczne działanie banku.

Teraz więc los przyszłego tego zakładu zawisł tylko od samych pp. gospodarzy wiejskich. Przystępując do niego licznie, zapewniając sobie jako członkowie prawo wyłącznego korzystania z komisowych i zaliczkowych jego czynności i znajdując bezpieczną lokacyę dla swoich wkładek, a krajowi przyniosą w darze instytucyę, która przy szerokim udziale rolników i dobrym zarządzie, może z czasem stanąć godnie obok pokrewnych jej zasadą wzajemności towarzystwa kredytowego ziemskiego i towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń.

Dotąd przystąpili do stowarzyszenia następujący panowie: Dawid Abrahamowicz, Bolesław Augustynowicz, dr. Władysław Balko, Oswald Bartmański, dr. Leon Biliński, Jan Breuer, Adolf br. Brunicki, Konstanty br. Brunicki, J. E. Włodzimierz hr. Dzieduszycki, Wincenty Gnoiński, dr. Ferdynand Kratter, Seweryn Henzel, dr. Karol Mały, Juljusz Jełowicki, Karol hr. Mier, Edward Micewski, Józef Mysłowski, Józef Pieńczykowski, JE. Alfred hr. Potocki, Stanisław Polanowski. dr. Emanuel Roński, August br. Romaszkan, Zygmunt br. Romaszkan, Włodzimierz hr. Russocki, Adam ks. Sapięha, August Schellenberg, JE. Wilhelm hr. Siemieński, Ludwik Szumańczowski, dr. Ernest Till, Emil Torosiewicz, Hilary Tretter, Władysław Tustanowski, dr. Józef Wernicki, Leoncyusz Wybranowski, Filip Zaleski.

‡ **Targ lwowski.** (Sprawozdanie tygodniowe Izby handlowej za czas od 5 lutego do 12 lutego.) Wszystkie ceny za 100 kilogramów. Pszenica 9.40 do 10.80 zł. Żyto 9.— do 9.75 zł. Jęczmień 6.— do 7.25 zł. Owies 5.50 do 6.50 zł. Hreczka 6.60 do 7.75 zł. Kukurudza zeszlazoczna 6.30 do 7.05 zł. Kukurudza nowa 5.20 do 6.— zł. Proso — do — zł. Jagły — do — zł. Groch do gotowania 7.50 do 10.50 zł. Groch pastewny 6.50 do 7.50 zł. Soczewica — do — zł. Fasola 2.20 do 11.50 zł. Bobik 6.80 do 7.— zł. Wyka 5.— do 5.50 zł. Konieczyna najprzedniejsza 20.— do 49.— zł. przednia — zł., średnia — do — zł., poślednia — do — zł. Tymotka — do — zł. Aniz rossyjski — do — zł. Aniz płaski 36.— do 37.— zł. Kminek 25.— do 26.— zł. Rzepak zimowy 10.— do 11.65 zł. Rzepak letni 10.25 do 10.50 zł. Rzepak zimowy 10.60 do 11.— zł. Rzepak letni — do — zł. Lianka 9.60 do 10.25 zł. Nasienie lnia 11.— do 11.50 zł. Nasienie konopie 6.70 do 8.85 zł. Chmiel 50.— do 55.— zł. Spirytus 10.000 litrostop. 29.45 do 29.50 zł.

OSTATNIA POCZTA

J. C. W. Następca Tronu arcyksiążę Rudolf przybył w sobotę 19 b. m. do Kairu; na dworcu kolei przyjmował Go wiecokról Egiptu. Jego Ces. Wysokość zabawi w stolicy Egiptu do 23 b. m.

Sejm pruski stosownie do zapowiedzi księcia Bismarcka zostanie zamkniętym i zapewne w marcu zwołany będzie na krótką sesyę.

Zapowiedziane konferencye ministrów niemieckich w sprawach podatkowych mają się rozpocząć dzisiaj i potrwać trzy do czterech dni.

O aresztowaniu pewnego agenta policyi w Petersburgu podaje *Herold* szczegóły następujące: „Jednego z agentów tajnej policyi oddawna już podejrzywano o stosunki z nihilistami. Podejrzenia te datują się jeszcze od czasu, gdy generał Drenтелен był naczelnikiem III oddziału. W obecności tego agenta otrzymał generał Drenтелен pewnego razu list z pogrózkami, napisany na bardzo lichym papierze; odrzucając to pismo na bok, rzekł generał żartobliwie: „Ludzie ci mogliby przecież pisać do mnie na lepszym papierze“. Nazajutrz otrzymał generał list tej samej treści na papierze najwykwintniejszym. Okoliczność ta wzbudziła pierwsze podejrzenie przeciw owemu agentowi, któremu jednakowoż zarzucić nie nie było można, spełniał on bowiem jak najakuratniej swoje obowiązki. Niedawno aresztowano na Wasilewskim Ostrowie człowieka politycznie podejrzanego, u którego znaleziono bardzo wiele kompromitujących papierów. Policya ukryła się w jego mieszkaniu, aby aresztować także i inne osoby, któreby przyszyły do niego, nie wiedząc, że został aresztowany. Wkrótce przybył ów agent, a gdy go zapytano o powód tej wizyty, nie mógł jej niezem wytłómaczyć. Rewizya odbyta bezwzględnie w jego mieszkaniu nie wykryła nic podejrzanego, kiedy jednak zagładnię-

Telegramy zbożowe z d. 19 lutego. Wiedeń: Pszenica 11:25 do 11:75 zł., żyto 10:40 do 10:85 zł., okowita pr. 10:00 liter procent 32:50 do 32:75 zł. — Buda-Peszt: Pszenica 100 klgr. (na jesień) 10:97 do 11:05 zł., rzepak (sierpień — wrzes) 12 — zł. Berlin: Pszenica żółta (na jesień) 206 —, żyto —, spiritus loco 54:90, olej rzepakowy 53. —. Szczecin: Pszenica —, rzepak —. Paryż: maki 159 klgr. 61:30, olej rzepakowy 71:75, spirytus —. Wrocław: Pszenica —, żyto —, owies —, spirytus —, kukurudza —. Kolonia: Pszenica —.

Odpowiedzialny redaktor: Władysław Łoziński.

NADESLANE.

„Giesshübler“ szcaw alkaliczny. Jak nam donoszą z miejsca zdrojowego Giesshübler-Puchstein koło Karlsbadu jest popyt za szcawem „Giesshübler“ w tym roku tak nadzwyczaj wczesny, że napełnianie tej wody uskuteczniła się już od 1 lutego począwszy dniem i nocą bez przerwy, aby jak najrychlej zadość uczynić nadechodzącym zamówieniom (1051)

Spostrzeżenia meteorologiczne.

z dnia 21 lutego 1881 o godzinie 7 rano. Barometr 750.98mm. przy temp. 0°C. Psychrometr suchy — 10.6°C. Psychrometr wilgotny — 11.8°C. Prężność pary 1.2mm. Wilgość 59%. Zachmurzenie 0. Wiatr SE1. Ozon 9.

Temperatura powietrza — 8.5°R.

Barometr idzie w górę.

Stan barometru nad poziom morza 778.98mm.

Przyjechali do Lwowa.

dnia 21 lutego 1881.

Hotel George'a.

Pp. M. hr. Borkowski z Mielnicy. S. hr. Drohojowski z Drohojowa. M. hr. Komarnicki z Horpina. J. hr. Koziembrodzki z Podhajczyk. M. hr. Rey z Przecławia. C. Haller z Tarnowa. Z. Pruszyński ze Skrzydłna. J. Starzyński z Baranowa. S. Skrzyszowski z Chartanowiec.

Hotel Angielski.

Pp. J. Pogonowski z Rzeszowa. F. Dołński z Mrowla. F. Foltński z Kanczugi. K. Foltński z Królestwa. S. Pieniążek z Kowalowa. I. Węgliński z Królestwa.

Hotel pod Tygrysem.

Pp. W. Frankowski ze Złoczowa. J. Skabowicz z Grzymałowa. K. Wachlowski z Czerniowiec.

Hotel Europejski.

Pp. A. hr. Horoch z Wrzawy. S. hr. Horoch z Morańca. B. Gumński ze Skafatu.

K. Bobczyński z Sanoka. M. Brzeski z Tarnowa. S. Gulewicz ze Szczerca. W. Hosch z Grybowa. J. Miliński z Helenówki. W. Torosiewicz z Pełtawy. G. Romer z Krakowa. M. Hornstein z Kijowa.

Hotel Warszawski.

Pp. Cz. Sobieszczański z Rosyji. S. Gawroński z Rehatyna. W. Strutyński z Bóbrki.

Hotel Langa.

Pp. W. Krański z Wyszatyc. L. Wolfenbüttel z Paryża. K. Herman z Wiednia. A. Thümler z Wiednia. Z. Weintraub z Wiednia. Z. Tallert z Wrocławia. M. Heilborn z Wrocławia. K. Koehler z Gleiwitz.

Odjechali ze Lwowa.

Pp. Dr. F. Fruchtman do Stryja. Dr. T. Rott do Czerniowiec. M. Sozański do Błażowa.

Pociągi kolejowe.

Przyjeżdżą do Lwowa.

Według południka peszteńskiego. Z Krakowa: o godz. 5 min. 20 rano (pociąg pospieszny); o godz. 9 min. 7 wieczór (pociąg osobowy); o godz. 11 przed południem (pociąg mieszany). Z Czerniowiec: o godz. 9 min. 40 wieczór (pociąg pospieszny); o godz. 3 min. 45 rano (pociąg mieszany); o godz. 3 min. 33 po południu (pociąg mieszany). Ze Stanisławowa: (na Stryj) do Lwowa o godz. 8 min. 10 wieczór.

Z Podwołoczysk: (na dworzec w Podzamczu); o godz. 3 min. 8 rano (pociąg mieszany) o godz. 3 min. 36 po południu (pociąg mieszany);

Z Podwołoczysk: (na dworzec lwowski główny); o godz. 10 min. 10 wieczór (pociąg pospieszny); o godzinie 3 min. 30 rano (pociąg osobowy); o godz. 3 min. 52 po południu (pociąg mieszany).

Odchodzą ze Lwowa.

Według południka peszteńskiego.

Do Krakowa: o godz. 10 min. 30 w nocy (pociąg pospieszny); o godz. 4 min. 33 rano (pociąg osobowy); o godz. 4 min. 49 po południu (pociąg mieszany).

Do Stanisławowa: (na Stryj) o godz. 6 min. 45 rano.

Do Podwołoczysk: (z dworca lwowskiego głównego) o godz. 5 min. 40 rano (pociąg pospieszny); o godz. 12 min. 10 w południe (pociąg mieszany); o godz. 10 min. 11 w nocy (pociąg mieszany).

Do Podwołoczysk: (z dworca w Podzamczu); o godz. 10 min. 39 w nocy (pociąg mieszany); o godz. 13 min. 32 w południe (pociąg mieszany).

Do Czerniowiec: o godz. 6 min. 10 rano (pociąg pospieszny); o godz. 11 min. 50 w południe (pociąg mieszany); o godz. 10 min. 50 w nocy (pociąg mieszany).

Cennik lwowskiej izby handlowej i przemysłowej. Lwów dnia 19 lutego 1881.

Table with 3 columns: item name, price in Austrian florins, price in Polish zlotys. Includes sections for 1. Akcje, 2. Listy zast., 3. Listy dłużne, 4. Obligi, 5. Losy miasta, 6. Monety.

Kurs giełdy wiedeńskiej

z dnia 16 lutego 1881.

1. Dług państwa.

Table of government debt prices for various terms and currencies, including Austrian and Hungarian bonds.

Table of obligations (obligacje) with interest rates and prices for different types of bonds.

3. Akcje.

Table of stock prices (akcje) for various banks and companies, including Anglo-Austrian and other financial institutions.

Table of exchange rates for various currencies and locations like Lwów, Czerniowiec, and Kraków.

4. Listy zastawne losowane.

Table of interest rates and prices for various types of promissory notes and loans.

Table of obligations with interest rates and prices for different types of bonds.

Table of obligations with interest rates and prices for different types of bonds.

6. Losy.

Table of lottery results (losy) and prices for various types of tickets.

Table of exchange rates for various currencies and locations like Lwów, Czerniowiec, and Kraków.

7. Weksle (na 3 miesiące).

Table of bill exchange rates (weksle) for various locations and currencies.

Kurs złota.

Table of gold prices (kurs złota) for various types of gold coins and bars.

Z lwowskiej izby handlowej i przemysłowej. Telegrafowany kurs wiedeński

Table of telegraphic exchange rates (kurs wiedeński) for various locations and currencies.

Dziennik Urzędowy.

(1302 1-3) Ogłoszenie. L. 1059. C. k. sąd powiatowy w Podhajcach podaje niniejszem do publicznej wiadomości, że celem zaspokojenia sumy pożyczkowej 120 złr. odbędzie się na rzecz Galicyjskiego Zakładu kredytowego ziemskiego w Krakowie w tutejszym sądzie w trzech terminach dnia 24 marca, 29 kwietnia i 3 czerwca 1881, każdym razem o godzinie 10 przed południem egzekucyjna licytacja realności dłużników Wasyla Czornego pod l. k. 29 na Haliżu Helndrach powiecie Podhajckim położonej, niestanowiącej ciała hipotecznego. Cena wywołania wynosi 250 złr. Wadyum 25 złr. Protokół zastawniczego opisanie i reszta warunków licytacyjnych, mogą być przejrzone w tutejszej registraturze. Podhajce 6 lutego 1881.

hajcach podaje niniejszem do publicznej wiadomości, że celem zaspokojenia sumy pożyczkowej 200 złr. odbędzie się na rzecz Galicyjskiego Zakładu kredytowego ziemskiego w Krakowie w tutejszym sądzie w trzech terminach dnia 24 marca 29 kwietnia i 3 czerwca 1881, każdym razem o godzinie 10 przed południem egzekucyjna licytacja realności dłużników Szczepana i Katarzyny Babiareczuków pod l. k. 16 w Zahajcach w powiecie Podhajckim położonej, niestanowiącej ciała hipotecznego. Cena wywołania wynosi 500 złr a wadyum 50 złr. Protokół zastawniczego opisanie i reszta warunków licytacyjnych mogą być przejrzone w tutejszej registraturze. Podhajce 6 lutego 1881.

na 695 złr. w a oszacowanych celem sięgnięcia pretensji masy rozbiorowej lwowskiego Towarzystwa kredytowego miejskiego 400 złr. w. a. z p. pod warunkami, które razem z aktem opisanie i oszacowania wolno przejrzyć w ts. registraturze, oraz zawiadania wszystkich wierzycieli niewiadomych i takich, którymby niniejsza lub późniejsza uchwała z jakiegokolwiek bądź powodu doręczone być nie mogły, i że dla nich kuratorem p. Konstantego Stupańskiego c. k. notariusza w Buczaczu ustanowiono. C. k. sąd powiatowy. Buczacz dnia 15 września 1880.

Wadyum 70 zł. Resztę warunków przejrzyć można w tut. sądowym ekspedycie. C. k. sąd powiatowy. Założce 10 maja 1880. (1266 2-3) E d y k t. L. 2088. C. k. sąd powiatowy w Dolinie rozpisuje celem zaspokojenia wierzytelności Izabela Litwaka w kwocie 29 zł. w. a. z p. egzekucyjną publiczną licytację realności pod l. k. 443 w Dolinie położonej, nieletnich dzieci Jakóba Majchrowicza, jako to Jana, Albina, Michała i Józefa Majchrowiczów własnej w dwóch terminach dnia 3 marca i 7 kwietnia 1881 zawsze o godzinie 10 rano odbyć się mająca. Cena wywołania 580 zł. Wadyum 10%. Resztę warunków i ekstrakt tabularny przegłądać można w registraturze. Gdyby w powyższych terminach realność rzeczona za, ani wyżej ceny wywołania sprzedaną nie została, następcz wyznacza się do ułożenia warunków ułatwiających termin na dzień 5 maja 1881 o godzinie 10 rano. Dolina dnia 30 grudnia 1880. (1269 2-3) Ogłoszenie. L. 6238. C. k. sąd powiatowy w Wieliczce zawiadamia, że celem zaspokojenia wierzytelności zakładu kredytowego ziemskiego w Krakowie w kwocie 400 zł. w dniach 24 marca, 28 kwietnia i 2 czerwca 1881 realność Wojciecha Wrześniaka pod l. 9 w Woli Podłazńskiej egzekucyjnie sprzedaną będzie. Cena wywołania wynosi 900 zł. Zskład 90 zł. Protokół zastawniczego opisanie i resztę warunków sprzedaży można przegłądać w registraturze sądu. C. k. sąd powiatowy. Wieliczka dnia 26 stycznia 1881.

(1262 2-3) **E d y k t**
 L. 1. Celem uchwalenia dyrektywy dla administratora masy rezydowej Mendl Orasteina czyli Herasteina z Bozaczca. Jedną z powzięcia uchwały co do niesięgających do 14 aktywów tej masy zapraszam wszystkich wierzycieli na zgromadzenie na 18 marca 1881 na godzinę 9 z rana.
 Stanisławów 8 lutego 1881.
 Rybczyński
 Komisarz konkursowy.

Doniesienia prywatne
 Przez całą zimę ciągle świeże
Kalafiory
 włoskie
 w dużych różach od 1/2 do 2 kilo
 poleca najtaniej handel
St. Markiewicza
 we Lwowie w Rynku l. 42.
 (8225 11-2)

L. J. Malewski
 ulica Pańska Nr. 9.
L W Ó W.
 Poleca swój wyrob
Korków
 wszelkiego rozmiaru
 Pierwszy galicyjski wyrob
 korków katalońskich
 założony w r. 1877.

Uwiedomienie.
 Ogłoszone w Nr. 37 Gazety Lwowskiej zwołanie Walnego Zgromadzenia członków zarejestrowanej lwowskiej spółki stowarzyszenia urzędników z poręką nieograniczoną na dzień 25 lutego b. r. z powodu nieprzewidzianych przeszkód odwołuje się.
Za Dyrekcyę zarejestrowanej Lwowskiej Spółki zaliczkowej Stowarzyszenia urzędników z poręką nieograniczoną.
 Lwów dnia 20 lutego 1881.
 przes Dyrekcyi.
Balaban. (1330)
 członek Dyrekcyi
Dr. Stan. Bełcikowski.

Walne Zgromadzenie W STRYJU
 Stowarzyszenia zarejestrowanego z nieograniczoną poręką odbędzie się dnia 6 marca 1881 o godzinie 4 po południu w Sali Rady miejskiej.
Porządek dzienny.
 1. Sprawozdanie z czynności za rok 1880.
 2. Sprawozdanie komisji rewizyjnej.
 3. Rozdział zysków.
 4. Zatwierdzenie w myśl §. 4 statutu dokonanych wyborów na kasyera i kontrolora, również na zastępcę dyrektora zastępcę kasyera i zastępcę kontrolora na następne trzechletnie.
 5. Wybór trzech członków do Rady zawiadowczej w miejsce ustępujących w myśl §. 24 statutu.
 6. Wybór komisji kontrolującej na rok 1881.
 7. Powzięcie uchwały co do utworzenia działu zastawniczego, Stryj dnia 12 lutego 1881.
Towarzystwo Zaliczkowe w Stryju Stowarzyszenie Zarejestrowane z nieograniczoną poręką.
 Prezes
Władysław Kempner w. r.
 Sekretarz
Dr. Antoni Papiński w. r.
 L. 42. (1310)

Kunstgärtnerstelle-Gesuch
 Ein in allen Fächern seines Berufes theoretisch sowie praktisch reich erfahrener tüchtiger Kunstgärtner, 27 Jahre alt, ledig, wünscht bei einer hohen Herrschaft als Obergärtner Engagement, gestützt auf seine vorzüglich qualifizierten Zeugnisse bedeutender Gärtnereien, nebst bester Vorempfehlung. Gef. Zuschriften werden an **J. Marsch, Lemberg,** Kornikgasse 32, erbeten. (1305)

Sprzedaz i kupno
 maszyn nowych i używanych
 wszelkiego rodzaju
 pomp, rur, żelaza itp.
 jakoteż
 naprawę i montowanie
 przyjmuje
H. JENA
 MECHANIK,
 ul. Snopkowska l. 11. we Lwowie.

Najsilniejsze
Drożdże prasowane
 z Kuffnerowskiej fabryki
 w Lundenburgu
 Główny skład dla Galicyi
 w handlu
Karola Klimowicza
 Wałowa 11. (822 6-6)
 L. 830. (1251 3-3)

Konkurs.
 W skutek uchwały Rady gminnej z dnia 8go lutego 1881, rozpisuje się niniejszem konkurs na posadę inspektora policji przy urzędzie gminnym w Kołomyi.
 Roczna płaca 500 zł. w. a. do datek i żoźyzniany 20% ryczałt na umundurowanie 60 zł., zatem razem 660 zł. rocznie.
 Posada na rok pierwszy nadaje się prowizorycznie, ubiegający się o tę posadę mają wnosić swe podania na ręce Zwierzchności gminnej w dniu 10 marca r. b.
 Od kandydatów na tę posadę wymaga się prócz dowodów uzdolnienia, także i znajomości obu języków krajowych.
 Kandydaci, którzy dotąd pozostają w jakiej służbie publicznej, mają wnieść podania przez swe przełożone władze.
 Zwierzchność miasta.
 Kołomyja dnia 10 lutego 1881.

Obwieszczenie.
 Dyrekcya galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego obwieszcza niniejszem, że na podstawie §. 63 ustaw, kapitał 1367 zł. 22 ct. mk. czyli 1434 zł. 73⁵/₁₀ ct. listami zastawnymi, z większej sumy 3600 zł. men. konw. na hipotekę dóbr Tustan w powiecie Stanisławowskim położonych, panów Schuula Falik i Salomona Wieselberg własnych, z tego Towarzystwa wypożyczonej, z dniem 1go lipca 1879 jeszcze pozostały, wraz z odsetkami i należnościami podrzednymi właścicielom tych dóbr wypowiedziany zostaje, z tym dodatkiem, ażeby w przeciągu sześciu miesięcy takowy pod rygorem egzekucyi, mianowicie licytacyi dóbr Tustan hipotecznych do kasy galic. Towarzystwa kredytowego ziemskiego był złożony.
 We Lwowie d. 11 lutego 1881.

Salicylowy
Proszek do zębów
 Zapobiega psuciu się zębów, niszczy nieprzyjemny z ust zapach — pokrzepia dziąsła i działa ściągające i antiseptyczne.
 Proszku salicylowego, własności te posiadającego, dostać można wyłącznie w aptece pod „Złotym Słoniem“ HENRYKA BLUMENFELDA we Lwowie.
 — Cena 50 ct. — (920 1-2)

Hurtowny handel
W I N
Karola Wenera
Wina
 Koniak i Rozolisy
 po najtańszych cenach tak
 na miarę jak i w butelkach.
 (8346 59-2)

Lista
 30 ciągnięnia 300 sztuk losów stanisławowskich po 20 zł. z roku 1869
 które się w sali Rady miejskiej w Stanisławowie dnia 15 lutego 1881 publicznie odbyło.

Numer	Suma wygrana złr.	Numer	Suma wygrana złr.	Numer	Suma wygrana złr.	Numer	Suma wygrana złr.	Numer	Suma wygrana złr.
5704	2000	6460	50	9799	50	14773	50	2391	400
6280	50	7445	50	14493	400	19859	50	24334	50

Numer z wygraną po 25 złr.

163	1957	4850	6864	8720	11024	13570	16414	19116	22654
247	2181	4956	6960	8737	11171	58	431	401	689
390	2315	4981	6994	8789	395	618	453	411	984
548	2359	4984	7043	8801	519	702	537	422	23061
595	2376	5019	7049	8861	546	866	665	451	170
794	2534	5133	7172	9002	630	953	669	614	204
803	2617	5203	7224	9204	633	14039	761	687	258
812	2615	5474	7270	9225	664	091	795	752	307
877	2753	5718	7271	9319	690	118	892	30107	356
898	2846	5912	7318	9329	708	178	17111	161	407
907	2943	5918	7357	9347	745	197	328	411	412
910	3009	6120	7379	9503	774	239	533	448	430
919	3073	6158	7415	9550	881	550	590	580	431
955	3258	6167	7428	9705	944	947	599	615	457
966	3312	6173	7435	9921	12100	96	614	616	486
973	3426	6229	7450	10008	159	991	723	667	505
993	3534	6275	7491	1084	258	995	66	665	24134
1020	3556	6311	7506	307	339	15168	1811	21119	222
1060	3657	6327	7510	307	647	116	18262	595	321
1076	3713	6512	7683	455	665	477	409	617	422
1164	3796	6515	7739	475	718	490	454	624	424
1211	4025	6590	7748	495	759	604	469	626	487
1272	4030	6600	7758	510	779	625	477	21666	510
1352	4230	6710	8123	612	836	667	630	606	566
1554	4340	6756	8112	627	885	757	716	831	624
1615	4361	6772	8353	656	966	980	804	22046	690
1730	4442	6836	8521	666	963	16119	923	197	786
1751	4502	6843	8569	675	13053	135	987	431	819
1923	4628	6875	8682	988	464	26	19076	595	820

Od Komitetu dla pożyczek hipotecznych loteryjnych
W Stanisławowie, dnia 15 lutego 1881. (1252)
Ogłoszenie licytacyi.
 (1191 2-3)
Oddział zastawniczy galicyjskiego BANKU kredytowego
 ulica Jagiellońska l. 3 (dom własny)
 podaje do ogólnej wiadomości, iż zapadło do dnia 31 grudnia 1880 r. zastawy w dniach 2 i 3 marca 1881 roku w godzinach od 9 do 3 przez publiczną licytację (w myśl §. 59) najwięcej dającym za gotówkę sprzedane zostaną.
 Równocześnie wzywamy właścicieli kwitów przedawnionych, by się o podniesienie możliwych nadwyżek licytacyjnych zgłosić zechcieli, ponieważ takowe, stosownie do § 26 Regulaminu oddziału zastawniczego, po upływie trzech lat przepadają.
Lwów dnia 16 Lutego 1881.

Słynne wyroby
Jana Hoffa
Piwo słodowe
Czokolada słodowa
Cukierki od kaszlu
 poleca zawsze na składzie
KAROL KLIMOWICZ
 Wałowa l. 11. (822 5-6)
 Poszukuje się do kupna
W i e ś
 z dobremi budynkami — najlepiej w Złoczowskiem — w cenie 80 000 zł. Bliższa wiadomość pod adresem **A. M. Dobrostańska** piwiarnia, Lwów — Blacharska 8. (1308 1-3)
Eksport KAWY z Hamburga.
 5 kil. zielonej Campinas 5 zł. — ct.
 5 kil. zielonej Jawy 5 zł. 50 ct.
 5 kil. brylant. Ceylon 6 zł. — ct.
 5 kil. najwyborniejszej Menado 6 zł. 25 ct.
 5 kil. pocztowej Ceylon 6 zł. 60 ct.
 Clubione te i nadzwyczaj tanie gatunki wysyłamy pod gwarancją najlepszego smaku, opłacając własnym kosztem portoryum za pobraniem pocztowem.
Ludwik Harting et Comp. w Hamburgu. 268/11 (1329 1-3)